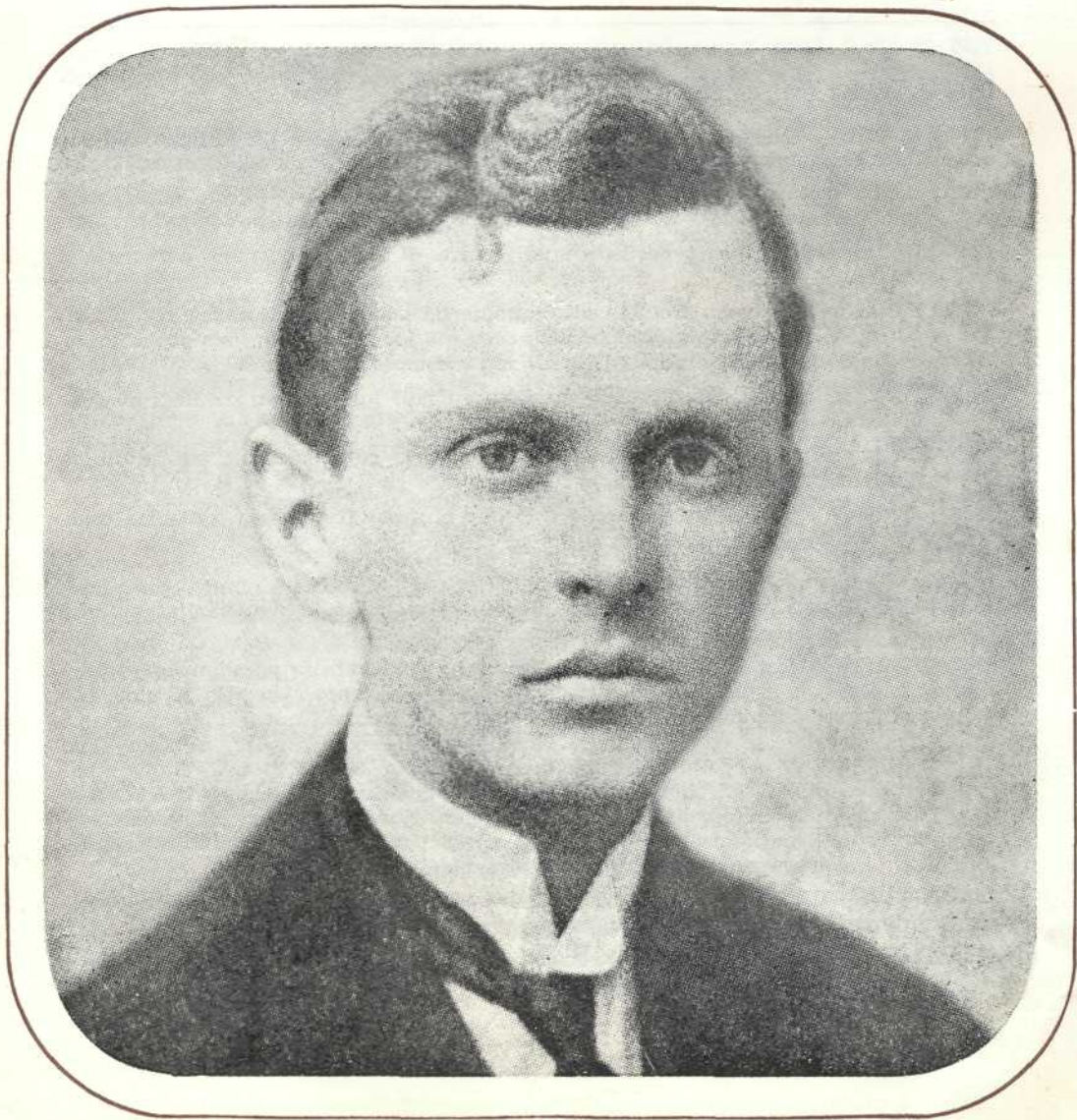

IVAN MERZ

GOD. IV. BR. 1—2, LISTOPAD 1976. **GLASILO POSTULATURE**

IVAN MERZ

GLASILO POSTULATURE ZA BEATIFIKACIJU DRA IVANA MERZA

Izdaje: Rkt. župni ured Sv. Petra, 41000 Zagreb, Vlaška 93

Uredništvo i postulatura: 41001 — Zagreb, Palmotićeva 31, pp 699

Odgovorni urednik: Božidar Nagy

List izlazi povremeno

Cijena ovog dvobroja 5.— din

S dopuštenjem crkvenih vlasti

Tisak: IBG — Tiskara »Zagreb«, Zagreb, Preradovićeva 21

BIOGRAFSKI PODACI O IVANU MERZU

- 1896. 16. XII.** — Rođen je u Banjoj Luci. Otac mu je bio austrijski oficir i šef željezničke stanice. Tu pohađa gimnaziju (realku) i maturira s odličnim uspjehom.
- 1914.** Nakon mature polazi u Vojnu akademiju u Bečko Novo Mjesto gdje ostaje samo tri mjeseca.
- 1915.** Upisuje na Bečkom sveučilištu studij prava. U ljetu iste godine pozvan je u vojsku.
- 1916.** Polazi na talijansku frontu i ostaje ondje do konca rata. Boravak na ratištu, gdje je svakodnevno gledao smrti u oči i bio izložen stradanjima svake vrste, probudio je njegovu vjeru i učvrstio mu kršćanski nazor na svijet.
- 1919.** Po svršetku rata dolazi u Beč i započinje studij književnosti na Bečkom sveučilištu.
- 1920.** Dobiva stipendiju iz Francuske, dolazi u Pariz gdje nastavlja isti studij na Sorboni i Institut Catholique.
- 1922.** Završivši studij dolazi u Zagreb i postaje profesor francuskog jezika na Nad biskupskoj gimnaziji.
- 1923.** Doktorirao je na Zagrebačkom sveučilištu.
- 1923.—1925.** Privatno studira kršćansku filozofiju i teologiju te sve važnije papinske i crkvene dokumente posljednjih decenija.
- 1922.—1928.** Kroz šest godina svoga boravka u Zagrebu razvija ogromnu apostolsku djelatnost u katoličkim organizacijama za mladež unoseći u njih Kristov duh Evandjelja. Širi ideje o Katoličkoj Akciji, budi ljubav i odanost prema Papi i Crkvi. Jedan je od suosnivača Hrvatskog Orlovskog Saveza, u kojem vrši dužnost tajnika i potpredsjednika do konca života. Ubraja se među najveće pobornike liturgijske obnove i euharistijskog života u hrvatskom narodu. Sam živi uzornim kršćanskim životom ispunjenim ljubavlju prema bližnjemu. Svi-ma svijetli nenadmašivim primjerom revnosti za proširenje Kristova Kraljevstva i nadnaravno dobro bližnjih, napose mladih.
- 1928. 10. V.** — Umire od meningitisa, nakon operacije sinusa, na glasu svetosti. Sa-hranjen je na Mirogoju u Zagrebu.
- 1958. 10. V.** — Pokrenut je informativni biskupijski proces za njegovo proglašenje blaženim.

UZ 80-GODIŠNJICU ROĐENJA DRA IVANA MERZA

16. prosinca 1976. navršit će se 80 godina kako je u Banjoj Luci 1896. god. rođen dr Ivan Merz. Ova godišnjica je i opet prigoda za nekoliko refleksija o toj jedinstvenoj pojavi katoličkog laikata među Hrvatima.

Dok mnogi njegovi suvremenici polako odlaze i tonu u zaborav a o većini povijest neće zabilježiti ni slova, dotle ime Ivan Merz ne prestaje silaziti s pozornice naše katoličke javnosti. Od kad se pojavila u javnom životu osoba koja ga je nosila, to je ime raslo i svojim intenzitetom i ekstenzitetom, a raste i nadalje.

Najprije se dr Merz pojavljuje u našoj javnosti svojim predavanjima, svojim publikacijama i svojim člancima kojima puni stupce našeg katoličkog tiska. Nakon njegove smrti to isto u daleko širem opsegu drugi o njemu činiše. Nije prošla niti jedna važnija godišnjica smrti a da se nije dostojno komemorirala prigodnim akademijama, liturgijskim obredima, pisanjem katoličkog tiska, posjetima njegovu grobu. Godine u kojima se slavila 10-godišnjica i 15-godišnjica (1938. i 1943.) njegove smrti proglašila je tadanja katolička organizacija koja je preuzela njegovu baštinu »Merčevom godinom«. I hijerarhijska Crkva službeno je svratila pažnju na dra Merza. 1958. pokrenut je proces za njegovu beatifikaciju a u zadnje vrijeme dr Merz budi interes i u teološkim znanstvenim krugovima. Jedna doktorska dizertacija o njemu već je napisana i obranjena u Rimu prošle godine, a druga je u pripremi.

No ipak ono što najviše k Merzu privlači nije niti njegova intelektualna izobrazba, niti njegovi široki kulturni vidici, niti njegov nesebičan rad u katoličkim organizacijama, niti ostale vrline koje je posjedovao, nego njegova skroz na skroz svetačka pojava, njegova duša sva impregnirana nadnaravnim, Božjim svijetom, koja je sve spomenuto prožimala i davala cijelom njegovom životu i radu svoj ton, pečat i smjer.

Da je dr Merz doživio svoj 80. rođendan, ne znamo što bi sve bio još ostvario u svome životu. No i ono njegovo djelo ostvareno u nepunih šest godina daje naslutiti da bi to bile sigurno velike stvari. Možda bi jasnoćom svojih načela i svojim zalaganjem mnoge pojedince i zajednice usmjerio drugim putem i tako mnogima uštedio kalvariju kojom su kasnije morali proći. »Da je dr Merz poživio, bio bi duhovni vođa sviju nas«, izjavio je dr Josip Andrić koji se za Merčeva života nije u svemu s njime slagao što se tiče organizacijskog rada ali mu se nakon smrti molio kao Božjem čovjeku. Kad listamo prijeratne časopise, nailazimo na stotine članaka o dru Merzu koji samo pokazuju kako je velik utjecaj imao na svoju generaciju, koja je u stvari upoznala njegovu veličinu tek kad je on nestao iz njezine sredine. I mnogi su pošli za njim i slijede i danas njegov svetački život, njegovu beskompromisnu vjernost Evanđelju, Crkvi, Papi. . .

Neka i ova njegova godišnjica doprinese da bolje upoznamo taj jedinstveni lik našeg katolicizma i tako se približimo »Suncu« prema kojemu nam je on pokazao put o čemu nam govore zahvalne riječi vijenca koji nam je mladež bila položila na grob: »Hvala Ti, Orle Kristov, što si nam pokazao put k Suncu!«

TRAGOM IDEJA DRA MERZA

MLADEŽ IZ EVROPSKIH ZEMALJA

U MARIJI BISTRICI

Netko može postaviti opravdano pitanje: kakve veze ima ovo hodočašće mladih iz Evrope u Mariju Bistricu s Ivanom Merzom? Naši čitatelji sigurno se sjećaju kako je naš list lanijske godine opširno izvijestio o Internacionalnom hodočašću mladih u Rimu prilikom Svete godine. Spomenuli smo i to da je grupa vjeronaučitelja iz Zagreba potaknuta upravo primjerom dra Ivana Merza od prije 50 godina povelu oko 300 mladih sa hrvatskog jezičnog područja na Internacionalno hodočašće mladih od 22. do 26. VIII. 1975. Tom zgodom je hrvatska grupa u Rimu bila najbrojnija i najzapaženija i zbog svoje organiziranosti a i zbog narodnih nošnji koje su privukle svačiju pažnju. Organizatori Internacionalnog hodočašća, UGOPI (Unio Generalis Operum Pastoralium pro iuventute) iz Rima odlučili su potaknuti prisutnošću hrvatske grupe ove godine organizirati sličan susret mladih u Hrvatskoj, tim više što se kod nas ove godine slavio tisućljetni ju-

U procesiji prema svetištu

O. Balastrier predsjednik UGOPI-a i glavni organizator hodočašća u molitvi s krunicom u ruci prema Bistrici

bilej. Izabran je konac kolovoza za ovo hodočašće. Pristupovalo mu je 50 mladih iz Irske, 70 iz Francuske i 80 iz Italije, ukupno oko 200. Najavljena grupa iz Španjolske, njih oko 60, bila je spriječena i nije mogla doći. Bio je to prvi evropski susret mladih ovakove vrste u našoj zemlji.

U središtu mjesne Crkve

Prvi dan dohočašća odvio se u Zagrebu. U nedjelju 29. VIII. prije podne zajednička koncelebrirana sv. Misa u katedrali. Liturgijsko slavlje odvijalo se po već unaprijed određenom programu na četiri jezika tako da su sve grupe i toga dana i ostalih dana bile jednako zastupljene i svatko je barem nešto čuo na svome jeziku; isto tako svojom pjesmom mogao je sudjelovati. Poslije podne

Grupa mladih iz Pariza sa svojim svećenikom u sabranoj molitvi

naši gosti obišli su Zagreb: najstariji dio, Kaptol i Gornji grad a potom Novi Zagreb. Pokazana im je nova crkva sv. Križa u Sigetu ali isto tako i župski centar u Zapruđu u jednoj novogradnji (stan preuređen u župsku crkvu, gdje nema nikakve nade da bi se u tom dijelu Zagreba koji broji već 200.000 stanovnika mogla izgraditi još koja crkva).

Susret s Marijom u Bistrici — cilj hodočašća

Ponedjeljak, glavni dan hodočašća. Ujutro kreće se ispred katedrale autobusima u Mariju Bisticu. Tokom puta vodiči objašnjavaju stranim gostima smisao jubileja koji slavi ove godine Crkva u Hrvatskoj. Kod kapelice sv. Ladislava izlazi se iz autobusa i u povorci kreće prema svetištu. Uz molitvu i pjesmu! Orgulje su svirale fortissimo dok su mladi ulazili u crkvu. Koncelebriranu sv. Misu predvodi pomoćni zagrebački biskup Mijo Škvorc. Izriče također i propovijed na francuskom jeziku. Bistrički župnik vlč. Lovro Cindori s velikom gostoljubivošću primio je strane goste. Sve svećenike, njih oko dvadeset, pozvao je na ručak a prije odlaska sve mlade hodočasnike počastio je s osvježavajućim pićem. Na povratku u Zagreb hodočasnici su Dosjetili Gornju Stubicu i Trakošćan.

U svetištu Srca Isusova

U utorak 31. VIII. u bazilici Srca Isusova u Zagrebu liturgijski završetak Internacionalnog hodočašća. Koncelebriranu sv. Misu predvodi predsjednik UGOPI-a, preč. A. Balastrier. Propovijeda na francuskom

govih kretnji i uvjerenjem kojim je ne znaju taj jezik po živahnosti njegovih kretnji i uvjerenju kojim je govorio. Između ostalog rekao je: »Naše hodočašće povezujemo s marijanskim jubilejom koji se slavi u Hrvatskoj! Našu mladu braću Hrvate upoznali smo lanjske godine u Rimu i veoma smo im se zadržali. Došavši ovamo da ih posjetimo u njihovoj domovini, željeli smo im donijeti ohrabrenje svojom prisutnošću i zajamčiti im našu molitvu. Htjeli smo im dati svjedočanstvo svoje vjere, ali smo također htjeli naći u kontaktu s njima u ovoj kršćanskoj zemlji svjedočanstvo njihove vjernosti Bogu i Crkvi. I upoznali smo dubok i solidan život Crkve u ovoj zemlji.«

O. Balastrier predvodi završnu sv. Misu u Bazilici Srca Isusova. S lijeve strane o. Morgan Castello, voditelj irske grupe; desno o. Sardou, Francuz i o. B. Nagy

Nakon liturgijskog završetka hodočašća cijela irska grupa zajedno sa svoja dva svećenika voditelja pošli su u katedralu i položili veliki vijenac u svetištu. Slično je učinila i talijanska grupa koja je položila tri buketa crvenih gladijola. Obje grupe zadržale su se ondje u molitvi.

Poslije podne za naše strane goste priređen je kulturno muzički program u sjemeništu na Šalati. Najprije je nastupio Župski dječji pjevački zbor iz Samobora, koji su svojim jednoiposatnim programom preduševili publiku. Poslije njih nastupa

tamburaški sastav iz Rečice kod Karlovca u narodnim nošnjama koji su otpjevali i odsvirali splet narodnih pjesama i kola. Muzičkom programu pridružila se i Irska grupa koja je izvela nekoliko irskih pjesama i plesova. Nakon pauze gostima je prikazan film »Crkva u Hrvata« i »Zdravo Djevice« te nekoliko nagrađenih filmova zagrebačke škole crtanog filma.

Irci su sve oduševili svojom pjesmom u crkvi i izvan nje. Na slici: u Bazilici Srca Isusova prilikom završne sv. Mise

Pjesma — jezik sporazumijevanja

Srijedu, 1. rujna, naši su gosti cijeli dan proveli na Plitvicama. Naveče po povratku bio je u katedrali srdačan susret s nadbiskupom. Vođe pojedinih grupa pozdravili su nadbiskupa, na što je on odgovorio svojim kraćim govorom na francuskom jeziku. Irska i francuska grupa predale su nadbiskupu svoje poklone a on se na koncu sa svakim osobno rukovao i poklonio svakome spomen fotografiju sa svojim potpisom.

Poslije večere u dvorani Vijenca u Bogoslovskom sjemeništu upriličen je oproštajni susret koji se protegnuo sve do ponoći. Jezik kojim se komuniciralo bila je pjesma i samo pjesma. Pjesme su se redale jedna za dru-

gom, sad irska, sad francuska, pa onda hrvatska, itd. i taj »jezik« koji najviše zbližava mlade svi razumiju i nije ga teško naučiti. Sutradan ujutro mala grupa hrvatskih mladih ispratila je svoje prijatelje ispred katedrale i rekla »doviđenja« u Lyonu kamo smo pozvani na proslavu 1700. godišnjice lyonskih mučenika.

Irci osvajaju

Najzapaženija grupa na hodočašću bila je Irska grupa. To je prvi puta u povijesti kako su oni sami istaknuli da Irci dolaze na hodočašće u našu zemlju. Osvojili su nas svojom prijaznošću i svojom pjesmom. Pozvali su nas da ih posjetimo u Dublinu.

Osim mladih hodočašću je prisustvovalo i dvadeset svećenika koji su dopratili i vodili pojedine grupe iz raznih zemalja. Među njima bilo je i uglednijih osoba s odgovornim službama: vlč. J. Sardou, Francuz, general redovničke zajednice Timon David; p. Ferrari, generalni prokurator iste zajednice; Remond Armand, generalni sekretar djela Timon David iz Marseille-a, s. Lorenzina Colosi, salezijanka iz Rima, odgovorna za formaciju župskih katehista za rimsku biskupiju, vlč. Mario Barsizza iz Rima, delegat biskupije za laikate grada Rima.

Dojmovi i doživljaji

Prije odlaska razgovarali smo s mladima iz raznih grupa o njihovim dojmovima s hodočašća. Evo nekoliko njihovih izjava: Jean-Pierre, mladi inženjer iz Francuske, Rouen: Posebno me se dojmilo kako Hrvati žive svoju vjeru. Zapazio sam mnoge kapele, raspela, slike na javnim mjestima, sve dobro održavano i okićeno, što pokazuje živi vjerski osjećaj u narodu. U crkvama sam uvijek naišao na ljude koji se mole. Napose nas se dojmila ona mala kapela župskog centra u Zapruđu i onaj žar vjere prisutnih vjernika, koji, unatoč tijesnom prostoru, žive svoju vjeru. Hrvatski svećenici mogu biti ponosni na svoje vjernike.

Vesela talijanska grupa pred Gupčevim spomenikom u Stubici

Lucio, Treviso — Italija: Doživjeli smo jedno iskustvo vjere u vašoj zemlji što nam je dalo snagu i poticaj za naš kršćanski život. Jedno ohrabrenje za nas da unatoč promjena, pred kojima Italija stoji, vjera će dalje živjeti.

Maria, Treviso — Italija: Sve je lijepo i dobro bilo organizirano. Ono što osjećam na ovom hodočašću i na drugim sličnim jest da je jedino pravo opredjeljenje i jedini put onaj Kristov kojim valja ići.

Jean-Luis, Pariz: Organizatori su nam veoma lijepo uspjeli spojiti religiozno s turističkim. Drago mi je također da smo jeli u jednom javnom restoranu i tako došli u kontakt s onim običnim ljudima. Jedino žalim što nije bilo više domaćih mladih.

Veronique, Dijon: Prvi put sam u jednoj istočnoj zemlji. Veseli me da sam vidjela koliko još ima vjere učvršćene u narodu. Za nas je to veoma korisno da vidimo kako napose jedan dio mladih unatoč teškoćama uspijeva sačuvati svoju vjeru.

Colon Marhy, Dublin — Irska: I mene je impresionirao ovaj izražaj vjere koji smo zajednički ostvarili ovih dana. Biti zajedno mi mladi iz raz-

nih zemalja, moliti se zajedno, sklopiti tolika prijateljstva i poznanstva, ipak je to jedan veliki doživljaj!

Anne, Dublin — Irska: Prvi put sam pošla na jedno ovakovo hodočašće i bila sam zabrinuta kako će biti s jezikom. No ubrzo sam vidjela da ne postoje jezične barijere među mladima: vjera, molitva, pjesma, biti zajedno, poznanstva, prijateljstva, sve nas je to približilo više nego što sam mislila. S druge strane ovakovu otvorenost i gostoljubivost od naših gostoprimaca još nisam nigdje doživjela.

Na koncu smo razgovarali i s o. A. **Balastrier-om** (predsjed. UGOPI-a) o -njegovim dojmovima po završetku hodočašća: »Nosimo sa sobom nezaboravne uspomene. Htio bih to upravo naglasiti i dati ovoj riječi njezino pravo duboko značenje. Vjerujem čvrsto u važnost, vrijednost i efikasnost internacionalnih susreta mladih pod uvjetom da nisu samo turistički i kulturni, nego da pomažu

Strani svećenici yoditelji raznih grupa s biskupom Škvorcom i mjesnim župnikom vlč. Cindorijem na Bistrici

otkriti u svakoj zemlji živu Crkvu. Upoznali smo našu mladu braću iz Hrvatske lanjske godine u Rimu. Zadivili su nas i dali nam veoma lijepo svjedočanstvo vjere. Zato smo toliko

željeli doći u Hrvatsku, ne samo da obnovimo te sretne kontakte, nego posebno da se mi sami učvrstimo u vjeri koju oni žive često na herojski način. Osim vjerskih doživljaja posebno su nas se dojmile i prirodne ljepote Hrvatske, toliko zelenilo, brežuljci, Plitvička jezera. Polazeći zahvaljujemo svima koji su nam pomogli organizirati ovo hodočašće. Opraštamo se riječima: Hvala i Doviđenja!»

Iako su naši gosti otišli zadovoljni, treba ipak napomenuti da se u jednome nije ispunilo njihovo očekivanje kako su i sami privatno izjavljivali. Očekivali i željeli su da će

naći i susresti mnoštvo naših mladih barem onoliko koliko su ih vidjeli u Rimu, a kad tamo dočekala ih je samo jedna šačica od njih dvadeset iz Palme koju je uspio sakupiti jedan bivši vjeroučitelj. Zaista treba požaliti ovu nezainteresiranost zagrebačkih vjeroučitelja i zagrebačke mladeži za ovakav prvi i jedinstveni internacionalni susret mladih u našoj domovini koji se pripremao punih osam mjeseci. Bila je to izvanredna šansa da se probudi u našim mladima svijest univerzalnosti kršćanske vjere. Ne bi se smjelo dopustiti da se takovi i slični propusti u buduće ponove.

Makar ime Ivana Merza nije bilo niti jedanput spomenuto za vrijeme hodočašća, osim što su mu strani gosti vidjeli fotografiju i ime na plakatu izvješanom u katedrali, ipak kad analiziramo slijed događaja, vidimo da je i ovo hodočašće povezano s njime, da mu je on, iako dalek i posredan, ali ipak inspirator i u neku ruku začetnik. I tako se i u današnje vrijeme ostvaruje njegova ideja o doživljavanju katolicizma iz-

van granica vlastite nacije na jednoj univerzalnoj, internacionalnoj osnovi za što se je i sam zalagao još od svojih studentskih dana.

Vidi: Ivanov dnevnik od 27. V. 1920; njegov članak »Katolička đaćka internacionalna Unija«, Zora-Luč br. 2, 1920/21, str. 35—37 i br. 3—4, 1920/21, str. 70—72; D. Kniewald, Ivan Merz, život i djelovanje, 1932: poglavlje »Katolička Internacionala«, str. 110—111.

IN MEMORIAM

Danas u doba XX. vijeka Rada i borbe, gorčine bez lijeka

Imamo dušu ko ljiljan čistu, Već decenijima omiljelu Kristu. A ta je duša naš ideal bila Nama je zato draga i mila.

Mi stoga iz nje crpemo sve niti. . . Evo nas Ivane! Tvoji ćemo biti, Ramenom uz rame kroz trnje i boli Za Tobom idemo . . . A Ti za nas moli!

Ljeposav Perinić

MERZ GOVORI

MERZ O SV. FRANJI

U Merčevoj ostavštini među nacrtima njegovih predavanja našlo se opširno predavanje pod naslovom »Franjevački duh«. Predavanje je u stvari Merčev komentar enciklike Pia XI. »Rite expiatis«, koja je bila objavljena 1926. prigodom 700. godišnjice smrti sv. Franje. U predavanju Merz donosi glavne misli enciklike, komentira ih i primjenjuje na Orlovstvo, tj. vuče paralele između Orlovstva i franjevačkog duha.

Kako ove godine slavimo 750. godišnjicu smrti velikog sveca, to iz spomenutog Merčeva predavanja donosimo neke važnije misli. Cijelo predavanje pokazuju kako je Merz štovao sv. Franju i u njemu gledao ostvaren ideal kršćanskog savršenstva. Obradio je sve vrline sv. Franje. Evo samo podnaslova predavanja: Jedino svetost preživljuje sve vjekove; Sv. Franjo rješava socijalno pitanje; Franjo ljubi sv. siromaštvo; Vir catholicus; Sv. čistoća i pokora; Njegova ljubav; Franjevački apostolat; Treći red sv. Franje; Treći red i novi društveni poredak; Franjina svetost proslavila je njegovu domovinu i utjecala je na razvoj lijepih umjetnosti; Bitno obilježje svetosti sv. Franje; Upisujemo se u Treći red i promičimo ga; Svetost i društveni poredak; Siromaštvo; Poštivanje svećenika i biskupa; Ljubav prema Bogu i bližnjemu; Crkva se budi u dušama; Socijalne reforme; Nacionalna kultura; Ljubav rođenoj grudi dignuta u viši red. Iz spomenutog predavanja donosimo neke izvatke:

»Ove dvije socijalne kreposti, pravednost i ljubav, propovijedao je sv. Franjo; propovijedao je izmirenje u obiteljima, selima i gradovima. Franjevački duh jest duh pomirenja. I Orlovstvo mora da unese u naša sela i naše gradove slogu i ljubav.

Franjevački duh ljubavi prema svetom siromaštvu i prema siromasima odražuje se u Zlatnoj knjizi. Cijelo deveto poglavlje o Kršćanskoj ljubavi i milosrđu odiše tim duhom. ... I ovaj je franjevački apostolat (ljubav prema siromasima) vrlo važan kod nas, jer ljubav za bogatstvom vremenitim dobrima, koja vlada u svim slojevima, trga čovjeka od viših dobara i čini ga nesposobnim za oduševljen, poletan rad. I ovaj oduševljeni, poletni rad što ga propovijeda Orlovstvo zasnovan je na franjevačkoj poniznosti koja je siromaštvo duha.

Štovanje svećenstva, poslušnost biskupima i sv. Ocu Papi bitno je obilježje franjevačkog duha. Orlovstvo je i u tom pogledu nosiocem franjevačke ideje; ono ima u svojoj sredini duhovnike; njihova je Zlatna knjiga posvećena Episkopatu, oni nose blagoslov sv. Oca, koji je divno

pohvalio rad hrvatskog Orlovstva. Orao nikada ne govori loše o svećenicima, makar mu ovaj za to dao povoda, a smatra da je sve biskupe postavio Duh Sveti i da on nije pozvan da sudi o njihovim djelima.

Ljubav prema Bogu, koja teži za vrhuncima svetosti, odlikuje sv. Franju i njegov red. Savršenstvo duše najglavnija je stvar na svijetu, jer sve ostalo što je Bog stvorio ima zadaću da služi usavršavanju čovjeka. Ljubav Božja se izljuje i na bližnjega i to poglavito na onoga koji trpi. Orlovstvo je diglo visoko stijeg vrhunarnosti, za nj se može reći da je ono jedan teološki pokret, jer od svojih članova hoće da učini apostole svetosti.

I kao što je bila zadaća sv. Franje i njegovih redova da pred rasulom obrani katoličku Crkvu, Orlovstvo zapada slična zadaća u hrvatskom narodu ... Probuditi Crkvu i osjećaj za Crkvu u dušama ljudi i učvrstiti Crkvu kao jednu društvenu cjelinu jest zadaća franjevačkog apostolata, a istodobno je to i franjevački duh, koji ima da provejava hrvatsko Orlovstvo.

(F 39/14)

NAČELA APOSTOLATA

Iz neobjavljenih pisama Dra Merza

U svome apostolskom radu dr Ivan Merz, kao tajnik Hrvatskog Orlovskog Saveza napisao je mnoga pisma raznim osobama, kako svjetovnim tako i duhovnim. Jedan dio tih pisama sačuvao se do danas. Kako u drugim njegovim publikacijama tako posebno u njegovim privatnim pismima zrcali se njegova duša puna nadnaravnog žara za dobro bližnjega. Ovom zgodom donosimo izvratke iz kojih se vidi kako Merz shvaća apostolski rad, koji su mu motivi i kriteriji, i kakav je njegov odnos prema crkvenoj hijerarhiji što se tiče apostolata.

Gotovo u svakom izvratku spominje se Hrvatski Orlovski Savez. Bila je to organizacija za katoličku mladež sa snažnom kulturno-prosvjetnom, odgojnom i religioznom orijentacijom. Osnovan je bio 1923. god. a dokinut ukazom tadašnje beogradske vlade 1929. god. Dr Ivan Merz je sav svoj apostolski rad među hrvatskom mladeži razvio u okviru Hrvatskog Orlovskog Saveza kojemu je od njegova osnutka bio tajnikom i potpredsjednikom sve do svoje smrti. Njegovim zalaganjem u prvom redu Hrv. Orl. Savez je poprimio snažnu religiozno prosvjetnu dimenziju i postao najjača organizacija Katoličke Akcije među Hrvatima.

Iz pisma franjevcu K. P. od 10. VI. 1927.:

U radu mora biti prvi kriterij spas duša, dobro sv. Crkve i to onako kako si to dobro zamišlja Sv. Stolica. Ova misao na Sv. Stolicu i na nadležnog ordinarija mora u tom radu biti glavno dobro; radi se o tome da Kristu predobijemo što više duša a ne da radi jednog političkog programa (gdje smo svi pogrešivi) narod odbijemo od »jedinog potrebnog«.

Iz pisma sarajevskom nadbiskupu od 3. V. 1926.:

Jasno je da smo se mi orlovi stavili u službu svete Crkve spremni da je milošću Božjom pomažemo u širenju Kraljevstva njezinog Božanskog Zaručnika. Nemamo nikakvih nuzgrednih ciljeva, već onaj jedini glavni, da što više duša sjedinimo s Isusom. Stoga se apsolutno pokoravamo i u tom pitanju kao u svim drugima našim biskupima i ako oni vele da smo na krivom putu, to ćemo upravo slijepom pokornošću slušati i raditi kako oni to budu željeli. To ističem stoga, jer tako dobro poznajem svoje drugove, pa znam da presvijetla gospoda prema nama ne trebaju imati nikakvih taktičkih razloga; mi smo uvijek naglašavali ideju poslušnosti crkvenoj vlasti i spremni smo dati takav primjer poslušnosti i onda kada će nam to biti teško U sv. se

molitve preporuča Vaš u presv. Srcu odani I. Merz.

Iz pisma jednom vjeroučitelju od 11. IV 1928.:

Uvjeren sam da je Orlovstvu osigurano sigurno i veoma velik uspjeh u našem narodu, ako se bude i dalje polagala prava i najveća pažnja na duhovne i vrhunaravne vrednote pri uzgoju članstva i javnom radu. Ne bude li se to činilo, bolje je da propadne. Stoga smo mi ovdje unatoč velikih napora, zapreka i svega što sa sobom donosi svaki apostolat, puni optimizma i radimo s najvećim mirom i pouzdanjem bojeći se samo grijeha Nema te sile na svijetu koja bi nam mogla naškoditi tako dugo dok se budemo utjecali SAMO i to SAMO u pomoć Gospodina. A da će i dalje biti križeva to je zakon, jer nema spašavanja i posvećivanja duša bez trpljenja po uzoru Učiteljevom Nastoj da svećenici uistinu vrše ministerium reconciliationis. Što da se oni pravdaju oko tipova organizacija, oko njihove organizacijske strukture! Neka imadu široko katoličko srce, koje poput Crkve obuhvaća i romanski slog i gotiku i barok, koja je indiferentna prema monarhiji i republici, itd., samo ako nisu povrijeđena prava Crkve i ako se po tim kontingentnim stvarima može izbiti jedan »vječan kapital«.

Opraštamo se od Merčevih suradnika:

DR DRAGO ČEPULIĆ

Jedan od najbližih suradnika i prijatelja dra Ivana Merza — dr Drago Čepulić umro je u Zagrebu 1. ožujka 1976. u svojoj 83. godini života.

Rođen je u Novom Vinodolskom 3. siječnja 1893. Osnovnu školu završio je u Jastrebarskom a gimnaziju pohađa u Zagrebu i Bjelovaru. Studira u Beču i Parizu zajedno s drom Merzom i postaje potom prvi doktor romanistike Zagrebačkog sveučilišta. Službuje kao profesor na Nadbiskupskoj gimnaziji a onda u drugim službama.

Našoj javnosti poznat je posebno kao mislilac i pisac. Suradio je u mnogim novinama i časopisima te napisao što većih što manjih djela.

Dr Drago Čepulić bio je čovjek velike erudicije; čitao je mnogo, analizirao, sistematizirao. Boravio je u mnogim evropskim metropolama. Susretao se s mnogim kulturnim radnicima, razmjenjivao mišljenja. Njegova vjera ostaje netaknuta, dapače sve se više produbljuje. Uvjeren je da je Bog Onaj koji upravlja i ljudskom poviješću i svakim pojedinim čovjekom. Hranio se u tišini crkava,

u razgovoru sa svojim Bogom, u razmišljanju i čitanju Biblije.

Nas ovdje posebno zanima njegovo poznanstvo i prijateljavanje s drom Ivanom Merzom. S njime je zajedno studirao u Parizu, potom zajedno službuje na Nadbiskupskoj gimnaziji u Zagrebu. Također zajedno s njime privatno pohađa dvogodišnji tečaj kršćanske filozofije i teologije pod vodstvom o. Alfirevića, DI, u Zagrebu. Po smrti dra Merza napisao je o njemu mnoge članke u tadašnjim katoličkim časopisima. Zato smo za ovaj broj izabrali upravo dra Čepulića kao Merčeva suvremenika da nam on kroz svoje uspomene i poglede razasute po raznim novinama i časopisima prikaže taj svetački lik katoličkog svjetovnjaka.

Apostol starijeg prijatelja

»Bilo je to pred sedam godina (1921.) kada smo se zajedno sastali o Božiću popodne kod Ivana u njegovoj sobi za stolom urešenim malim božićnim drvčecem. Mala kolonija Hrvata u Parizu. Kako je bio „vazda kršćanski ljubezan, željan da svakome kršćanski ugoditi i da ga razveseli, tako nam je ovom zgodom podijelio lijepe umjetničke svete sličice. Na jednoj osobitoj sličici koja je mene zapala, a prikazuje Porodenje Spasiteljevo, potpisani su straga: I. Jukić, Đuro Sčetinec, Dr František Dvornik, Mihovil Ivšić a zadnji Ivan Merz. Odozgo stoji: Noel 1921., Paris.

Na odlasku iz Pariza ljeti g. 1922. on mi je donio u stan Maritana: Elements de philosophie. Bilo mu je zacijelo stalo da se upoznam s tomističkom filozofijom. Na rastanku me srdačno zagrla. Mi smo se tada već dobro poznavali, samo što je on bio premda mlađi — apostol svoga starijeg prijatelja. On je mene pozivao na priredbe tako zvanoga Comité catholique. On mi je davao literaturu,

podatke o katoličkim suvremenim francuskim piscima, vodio me slušati koral. I poslije u Zagrebu on me je nukao na pravu pobožnost, on me je doveo u Kongregaciju akademsku višu, da ga zamijenim na mjestu tajnika, priveo me pobožnosti Srcu Isusovu, upoznao me s orlovskom organizacijom, a s njime sam se zajedno kod oca Alfirevića dalje upoznao sa skolastikom.

Ali to su vanjski događaji. Ivan je bio apostol srcem svojim, svojom dušom, koja je bila u velikoj mjeri naturaliter christiana. Ne može mi ispasti iz pameti jedan sastanak u Parizu. Bilo je to na jednom boulevardu blizu Sorbonne.

Ni ja se uostalom više ne sjećam o čem smo govorili. Ja samo vidim sebe i njega u duhu tako na uglu pločnika do one kavane: ja slušam i slušam kako Ivan govori, tako mi je milo što on govori, jer nikoga već dugo nisam slušao ovako govoriti. Sit sam bio liberalnih fraza, koje me ostavljaju bez potpore u moralnim poteškoćama, a govor Ivanov bio je govor, kakav sam slušao kao mali dječarac, kad sam tako uživao dvojeći dan za danom svećenika kod službe Božje i gorljivo se moleći... Ivan je znao govoriti u meni onome, koji uza sve ipak nije htio ostaviti svoju staru ljubav iz djetinjstva; u njemu sam uvijek osjećao dušu od naravi kršćansku. Njegove riječi bile su kao supstancija jedne duge meditacije.«
(Uspomene na dra Iv. Merza, Nedjelja br. 5, 1929., str. 2—3)

»Ivan Merz ponajprije i u prvom redu bijaše jedna duša. To toliko mnogo znači, uopće i napose danas, da smatram da sam tom riječi kazao sve najdublje što se o njemu može reći. Duša je dubina bića čovjekova I rijetki su danas ljudi s kojima se susrećemo da bi čovjek mogao osim vanjštine riječi pa i samih djela doživjeti u dodiru s nekim da se sret nemo baš neposredno s njegovom dušom ... Ivan Merz bio je takva sa mnom srodna duša, jer sam već jednom odao da je bio moj apostol, onaj čiju sam apostolsku dušu gledao ne-

kako kao svoju djetinju dušu i u njemu vidio sebe u onom najboljemu, što sam igda imao, osjećao, činio ...

Tako je naš Ivan na mene djelovao iznutra, a nipošto izvana, jer smo se u nekim stvarima znali razići... Ja sam k njemu mogao uvijek poći izjadati se i on me je uvijek najviše shvatio; zato sam mu se mnogo i povjerio ... Čovjek se pred njim i s njim osjećao kod kuće; ja se nisam nigda u društvu s njime osjećao sputan, vezan; nisam trebao praviti kiselica lica niti igrati se turobna sveca. ... U društvu s Ivanom svatko je mogao 'ostati pri svojoj naravi' jer je on bio duhovan čovjek ... On bijaše od kuće i finim manirima odgojen, ućtiv i ljubezan i kod njega sam mogao naći, kad sam došao, ne samo širom otvorena vrata i još šire srce, blaga smješka i vjernih plavih očiju, nego i malo Evrope.' (Dobivao je razne časopise i pratio katolička zbivanja vani — op. ur.)

(Duša dra Ivana Merza, Orlovska misao, br. 8, 1928/29, str. 101—103.)

»U našem Merzu mi se klanjamo onome božanskom u njemu, što nije prestalo živjeti, jer je bilo 'izvor žive vode' koja je našla svoj utok u Vječnost. Naš Merz, baš zbog blizine Božje koja bijaše u njemu, daje nam odgovor na pitanje duše: zašto život, čemu život? On je vođa našeg života. Po njegovu primjeru i naš će život biti 'izvor žive vode, koja teče u Vječnost!' Naš vođa dr Merz privlači nas svojim božanskim životom milosti i odgovara našoj duši da je ona za Boga određena, tijelu da će uskrsnuti.

(Na grobu dra Ivana Merza, govor izrečen 18. V. 1930. Nedjelja br. 21, 1930. str. 3.)

»O dru Ivanu Merzu pisati i ponovno opet pisati nije mi ni mrsko ni teško. Rado, vrlo rado, s veseljem sam se tome pozivu odazvao, jer je nieffova Dlemenita, da, sveta ličnost još uvijek tako živo uz mene, kao da sada zajedno stupamo Zrinjevcem prema njegovu stanu u Starčevićevu domu u ozbiljnom razgovoru usred ulice, i kao da ga danas posjećujem

u njegovoj sobi da čujem njegovu riječ i vidim što čita, što radi. A on je vazda bio okružen misalima, enciklikama, lijepom knjigom. Kao da ga danas sretah u Parizu, u blizini Odeona, kadno mi dade neke upute o modernoj francuskoj književnosti, o Claudelu. Tada sam stao tu književnost proučavati i njega pohadati. Posve mi se usjekla njegova duboka pobožnost u srce — čini mi se da je to bio nekako naš prvi susret — i odsele sam njegovu sliku vazda u srcu nosio kao nešto sveto, što sam i ja u najdubljem biću svoje duše i posve bez prisile, bez diktata, po sebi želio biti i postati. Čovjeka ravna našem Ivanu poslije nisam sreo. Inteligen-

tan i dobar, bogat darovima uma i srca, tako sav u svom Bogu, čija mu je ljubav sjala iz očiju, navirala na usta, zaokupljala pamet, Ivan Merz je doista bio Božji čovjek. Božji čovjek i čovjek Crkve, u kojoj je vidio samo svoga Boga i svoga ljubljenoga Spasitelja. Homo catholicus iz najdublje dubine, svakom žilicom svoga svestranog i plemenitog bića. Ivana Merza nemoguće je bilo zaboraviti, njega je nemoguće bilo ne voljeti. Tako je bilo, tako je još i danas. Zato se njegovim prijateljstvom ponosim kao — najsvetijom i najmilijom uspomenom svoga života.« (Homo catholicus, Kat. tjednik, br. 17, 1943., str. 15.)

MARIJA MAROŠEVIĆ

U Zagrebu je 8. rujna 1976. preminula u 87. godini svoga života nastavnica Marija Marošević. Starijoj generaciji njezino ime i osoba veoma su dobro poznati, jer se broji među javne katoličke radnike iz prvih decenija Hrvatskog katoličkog pokreta. Uz predvodnike našeg laičkog apostolata, dra Ivana Merza i Maricu

Stanković, nastavnica Marija Marošević uzidala je svoje napore i svoj trud u bujan katolički život i rad koji je karakterizirao prijeratnu generaciju katoličkog laikata.

Rođena je na Malu Gospu, 8. rujna 1889. godine u Vukovaru. Nakon osnovne i djevojačke škole koje pohađa u Zagrebu nastavlja školovanje u učiteljskoj školi ss. Milosrdnica. Upisuje se potom na Višu pedagošku akademiju u Zagrebu gdje studira hrvatski, njemački, francuski jezik i povijest te postaje nastavnicom tih predmeta. Službovala je kratko vrijeme u Krašiću, Vugrovcu i Sv. Nedjelji, da bi poslije toga došla u Zagreb gdje je provela ostali dio svoje službe i života. Kao nastavnica spojila je stručnu spremu s dobrim odgojnim metodama, načelnost s dobrotom. Siromašnijim đacima pomagala je duhovno i materijalno. Zato je i ostala u ugodnoj uspomeni kod učenika od kojih su je se neki i do kraja života sjećali svojim pismima i veselili je svojom zahvalnom pažnjom čak i iz prekoceanskih zemalja.

Od početka svoga nastupa u prosvjetno-odgojnoj službi uključuje se u Hrv. katolički pokret. Postaje prvom urednicom časopisa za žensku katoličku mladež »Ljubica« a kasnije

obavlja istu funkciju u časopisu »Prolječno cvijeće«. Suraduje također u časopisu »Za vjeru i dom« te u mnogim drugim apostolskim pothvatima s članovima orlovske organizacije.

Brinula se za kućne pomoćnice i duhovno im pomagala zajedno s drugim osobama koje su radile na tom području. Književno radi, piše i prevodi članke. U rukopisu je ostavila nekoliko prevedenih knjiga sa stranih jezika.

Njezin vjerski život baziran na čvrstoj vjeri, koji je diskretno znala spojiti s iskrenim rodoljubljem, kružio je oko tri pola: Euharistija, Liturgija, Marija.

Svaki dan dok je mogla išla je na sv. Misu i sv. Pričest. Sv. Misu pratila je liturgijski, iz misala koji joj je nabavio dr Merz i pod čijim je utjecajem i ona hranila svoj duhovni život na liturgijskim vrelima. Poznate su bile njezine česte adoracije pred Presv. Sakramentom. Svojim primjerom, poticajima i molitvama utjecala je da su joj dva nećaka izabrala svećeničko i redovničko zvanje. Nosila je ime Blažene Djevice Marije, rođena je na njezin rođendan, Malu Gospu, i na isti dan 8. rujna ove godine otišla je u vječnost.

Nastavnica Marija Marošević surađivala je s drom Merzom do konca njegova života. Cijela njezina obitelj bila je s njime usko povezana. Njezin mlađi brat, ing. Drago Marošević, zajedno je s drom Merzom studirao u Beču i surađivao u studentskom društvu Hrvatska. Kasnije u Zagrebu su mnogo prijateljevali i surađivali. Umro je mlad u tridesetoj godini i dr Merz mu je nakon smrti napisao pobudan nekrolog. Kada je nakon godinu dana umro i dr Merz, nastavnica Marija Marošević nije mu prisustvovala pogrebu, nego je ostala uz njegovu teško bolesnu majku, koja također nije mogla biti na pogrebu, da svojom prisutnošću ublaži njezinu bol u tim neutješnim trenucima.

Marija Marošević kao već i mnogi iz njezine generacije katoličkog laikata stigla je do cilja, do ostvarenja

onih ideala za koje se od mladosti opredijelila, za njih živjela i radila i nastojala njima i druge privesti. Zahvalni smo i njoj kao i tolikim drugim našim katoličkim laikima iz njezine generacije koji su nam ostavili divan primjer kršćanskog života, pothvata i nastojanja oko oživotvorenja kršćanske vjere. Ime Marije Marošević ulazi u povijest Hrvatskog katoličkog laikata uz ostala časna imena iz prvih decenija ovoga stoljeća. Krist Gospodin kojega je svojom djevičanskom dušom cijeli život slijedila i u bližnjemu služila neka je primi u svoje blaženstvo i bude vječnom nagradom!

Gorio od apostolskog žara

Kada je o. J. Vrbanek, Ivanov duhovni voda, pripremao biografiju dra Merza koja je objavljena 1943., uputili su mu mnogi Ivanovi prijatelji i znanci svoje uspomene i sjećanja. Učinila je to i nastavnica M. Marošević iz čijeg pisma donosimo neke važnije izvratke. Pismo je pisano u Zagrebu, 14. IV. 1943.

»Mogu reći da sam ga držala svetim ... Doimao se kao anđeo. Bio je neprisiljen, ljubezan, otvoren, vedar, čist. Bila je zaista milina s njime govoriti. Radovao se svemub što je lijepo i dobro... On je uopće gorio od apostolskog žara, sve je htio obuhvatiti svojom revnošću i sve prodahnuti svetošću. Jednom vraćajući se s njim iz Remeta ne znam, što sam rekla — a možda i šutjela, on spomenu nešto o zazivu Dušo Kristova posveti me, iz molitve poslije sv. Pričesti. Još je nešto govorio i premda se ne sjećam što, ostao mi je neki neobično dubok dojam što me je onda obuzeo sve do sada i uvijek tim riječima u toj molitvi posvećujem osobitu pažnju. Kad sam pripovijedala o Rimu gdje sam bila 1922. on me pitao o konačnom općenitom dojmu, i kad sam rekla da bih ga mogla izraziti riječima uklesanim u obelisku pred bazilikom sv. Petra: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat — odgovorio je gotovo svečano: »To je pravo!«

Mladi današnjice o Ivanu Merzu

NJEGOV RAST U VJERI OHRABRUJE

— RAZGOVOR S ING. ALOJZIJE B. —

Za mladog zagrebačkog inženjera Alojzija B. već odavno znademo da se zanima za dra Merza. Zamolili smo ga za intervju za naš list čemu se on veoma rado odazvao.

Razgovor s ing. Alojzijem B.

Kada ste upoznali Ivana Merza?

— Prije osam godina kada je u katedrali bila održana komemoracija obljetnice smrti dra Merza. Poslije toga pročitao sam dva njegova živa topisa, koja su mi Merčev lik još više osvijetlila i približila.

Što vam se kod Merza posebno svidjelo?

■— Oduševila me njegova živa vjera koja je postepeno rasla i produbljivala se. Posebno me se dojmio onaj poznati i često citirani njegov odgovor na pitanje jedne ankete zašto ljubavi Crkvu i Sv. Oca. Merz je odgovorio: »Jer u njoj vidim jasnu sliku preljubljenoga Boga i Isusa sa svim njegovim savršenstvima a u sv. Ocu pod prilikama čovjeka vidim Boga svoga i Gospoda svog.« Vidi se da je tu stvarnost naše vjere tako duboko proživio i to ga je sasvim proželo. A kad susretne nekoga s ovakvim uvjerenjem i proživljavanjem vjere, onda to djeluje! Drugo što bih želio istaknuti jest ona njegova čudesna koncentracija i poniranje u Božje dubine.

U čemu osjećate Merza posebno bližim?

— Njegov rast u vjeri za nas mlade ljude i intelektualce jest posebno ohrabrujući. Možemo pratiti cijeli njegov razvojni put prema zrelosti koji je prolazio kroz mnoge teškoće, krize vjerske i moralne, kroz koje normalno ide svaki mladi čovjek. Kroz dnevnik se također vidi u vezi njegovog doživljavanja prve ljubavi kako malo po malo dolazi do ispravnog shvaćanja ljubavi, što ga na koncu dovodi do Boga. Od tijela prema duhovnim vrednotama a od ovih do

Boga. Tu mi se čini da je najviše rastao. Svidio mi se osim toga njegov **osjećaj socijalne pravde**, te njegov apostolski rad i spremnost da u svakoj prilici pomaže bližnjemu.

Nalazite li, možda, nešto na Merzu što ne privlači toliko današnjeg mladog čovjeka?

—• Njegov strogi asketski život je, možda, neostvariv za današnjeg mladog čovjeka i, možda, nije za sve prihvatljiv u toj točki. Bio je čvrst u svojim načelima. Ali treba reći da smo, možda, i mi **današnji kršćani previše fleksibilni u našem shvaćanju** kršćanstva pa ga ne uspijevamo u tome slijediti.

Ipak meni su se posebno svidjele njegove pariške odluke i njegovi naponi da tijelo podvrgne duhu, da ima vlast nad tijelom i tako dođe do duhovne slobode. U tome sam ga pokušao malo i ja slijediti.

Rekao bih još na koncu da bi se s pravom moglo nazvati Merza koncilskim čovjekom. Na njemu se vidi **da je i prije Koncila bilo ljudi koji su znali što treba i kako treba raditi** i koji su bili vođeni duhom istine. I još nešto. Htio bih kod Merza posebno istaknuti i naglasiti njegovu erudiciju, njegovu načitanost. Mi **današnji ljudi slabo čitamo** jer i nemamo toliko vremena a tu su osim toga i film i radio i televizija. Ali kod Merza se vidi njegova kršćanska kultura i njegova izobrazba koju je stekao čitanjem i studijem. I u tom bi Merz mogao poslužiti kao poseban uzor današnjem mladom katoličkom intelektualcu a i svakome tko želi aktivno živjeti s Crkvom.

IZ POSTULATURE

Biografija Ivana Merza prevedena na talijanski jezik

Ovih dana završen je prijevod Merčeve biografije »Priatelj mladih« na talijanski jezik. Prijevod je izvršila velika štovateljica dra Merza: Mercedes Budau, iz Kamnika (Slovenija). Učinila je to iz čiste naklonosti prema osobi dra Merza i njegovom divnom primjeru koji ju je oduševio te za svoj trud nije tražila nikakve naknade. Ovime joj javno izražavamo našu zahvalnost a nadamo se da neće morati dugo čekati da svoj prijevod vidi i tiskan. Nastojanja da se prevedena biografija objavi u Italiji jesu u toku.

Ako među našim čitateljima ima ko ga tko bi bio voljan i sposoban biografiju prevesti još i na koji drugi jezik neka što prije obavijesti Postulaturu.

Skupljamo stare knjige i časopise. Postulatura Ivana Merza skuplja za svoj arhiv sve knjige, časopise, fotografije i ostale materijale koji se direktno ili indirektno odnose na dra Ivana Merza, njegovo vrijeme, njegov rad u katoličkim organizacijama.

U obzir dolaze i ostali materijali o djelovanju našeg katoličkog laikata prije rata. Stvari su potrebne radi znanstvenog proučavanja toga perioda povijesti Crkve u Hrvatskoj. Postulatura će biti zahvalna svima onima koji su u posjedu takovih stvari da ju se obavijesti i ako vlasnicima materijali više nisu potrebni sa zahvalnošću ćemo materijale primiti na čuvanje.

Tiskani materijali o Ivanu Merzu

U Postulaturi Ivana Merza (Palmotičeva 31, pp. 699, 41001 — Zagreb) mogu se dobiti slijedeće stvari: Biografije Ivana Merza (veća 40 d, manja 30 d), dosada izašli brojevi Glasila Postulature, sličice Ivana Merza.

Obavijest pretplatnicima

Budući da se list izdržava isključivo od priloga pretplatnika, to molimo one koji još nisu podmirili svoja dugovanja za prošlu godinu da to prije učine. Zbog velikih tiskarskih troškova a i drugih objektivnih razloga list u zadnje vrijeme izlazi rjeđe pa molimo čitatelje da to uvažavaju.

USLIŠANJA ZAHVALE

Za sretno položen kvalifikacioni ispit zahvaljuje dr I. Merzu — I. B., liječnik, Zagreb

Na mnogim milostima dobivenim po zagovoru Ivana Merza zahvaljuje i nadalje se Preporuča. — Miroslav, Zagreb. (Umjesto klesane zahvale na grob prilog za Postulaturu).

Zahvaljuje Ivanu Merzu na pomoći u poteškoćama. — Ivanka Sućac-Dugandžić, Osijek.

Zahvaljujemo Ivanu Merzu za primljenu milost — dobar uspjeh u školi. — D. J. i A. J., Sarajevo. Za ozdravljenje moga muža zahvaljujem Ivanu Merzu. — Rošić Uršula, Rijeka.

Za mnoge primljene milosti i ozdravljenje po zagovoru Ivana Merza zahvaljuje i nadalje se Preporuča njegovu zagovoru. — M. B., Našice.

Za sretan porod zahvaljuje **Ivanu Merzu**. — A. Š., Zagreb. Najiskrenije zahvaljujem dru Ivanu Merzu za sve primljene milosti, za položene ispite a posebno za uspješno položen diplomski iz talijanskog. — Sofija Ž., studentica, Zagreb. Zahvaljuje dru Merzu za sretno položen ispit. — S., štovateljica dra Merza, Zagreb.

Zahvaljujem na mnogim primljenim milostima po zagovoru Ivana Merza i nadalje mu se preporučam. — Zlata Pavšić, Osijek.

Zahvaljujem dru Merzu na pomoći prilikom uspješno položenih ispita. Obecao sam da ću se zahvaliti i ovom prilikom to činim. — Č. J., student, Sarajevo. Preporuča u zagovor Ivanu Merzu svoga sina. — N. N. (prilog za Postulaturu).

ŠTOVATELJI IVANA MERZA! BOLESNICU U SVOJIM POTREBAMA I TEŠKOĆAMA OBRATITE SE MOLITVOM IVANU MERZU! MNOGIMA JE POMOGAO I POMAŽE! O DOBIVENIM MILOSTIMA NEIZOSTAVNO OBAVIJESTITE POSTULATURU!